Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	8 juli 2025
Portefeuille(s)	Ruimtelijke ordening, Woningbouw, Monumenten en Erfgoed, Grond en Ontwikkeling
Portefeuillehouder(s):	Wethouder Van Weijenberg, Wethouder Scholtes
Behandeld door	Directie Ruimte en Duurzaamheid (bestuurszaken.RD@amsterdam.nl)
Onderwerp	Gebiedsgericht Omgevings Programma Nieuw-West

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over het volgende. Op xx-xx-2025 heeft het College besloten het gebiedsgerichte Omgevingsprogramma Nieuw-West (hierna: GOP Nieuw-West) vrij te geven voor inspraak.

De Omgevingsvisie 2050 en de Ontwikkelstrategie 2035 zijn voor stadsdeel Nieuw-West uitgewerkt in het Gebiedsgerichte Omgevingsprogramma Nieuw-West. Bij botsende beleidskaders zijn daarbij keuzes gemaakt om dilemma's aan de voorkant en op gebiedsniveau aan te pakken. We nemen daarbij de bestaande stad als uitgangspunt en versterken vanuit daar de verscheidenheid. Dus niet overal een beetje groen of een beetje verdichting of een beetje behoud erfgoed, maar een keuze in op welke plek het ene sterk gebeurt en op welke plek het andere. Zo krijgen we stedelijke én luwe buurten voor nabijheid, reuring én rust, grote, mooie parken, verbonden door stadslanen en groene fietsroutes en reserveren we ruimte voor bijvoorbeeld sport.

Als het niet mogelijk is de verschillende beleidsopgaven te integreren, dan maakt het GOP Nieuw-West een afweging welk beleid op welke plek voorrang krijgt. Het GOP stuurt daarmee de toekomstige ontwikkelingen. Het GOP is een wettelijk instrument uit het stelsel van de Omgevingswet. Het vormt de doorvertaling van de Omgevingsvisie en is zelfbindend voor de gemeente. Het GOP Nieuw-West bevat geen investeringsagenda, bij vaststelling worden geen middelen toegewezen. Voor de uitvoering van de ingrepen die het GOP voorstelt, zal de toedeling van middelen uit de reguliere werkwijze blijven volgen.
De belangrijkste beleidskeuzes die in het GOP Nieuw-West gemaakt worden met bijbehorende consequenties zijn:

<u>Ruimtelijke Ordening</u>

- Er wordt aan de ene kant ingezet op stedelijke, sterk gemengde buurten, inclusief sturing op dichtheid en percentages van menging (op basis van de ligging in het gebied), en aan de andere kant op buurten waar het luwe karakter versterkt wordt. Zo zorgen we voor nabijheid, reuring én rust.
- Er zijn locaties aangewezen die worden gereserveerd voor bovenplanse opgaven (bijvoorbeeld scholen, geothermie en sport). Voor een aantal bovenplanse opgaven

(afvaloverslagpunten, stadsnomaden, woonwagenstandplaatsen, flex-wonen, nachtcultuur) wordt op dit moment gewerkt aan een locatiekeuze. Ze zijn daarom niet in het GOP Nieuw-West opgenomen, maar worden binnen afzienbare tijd voorgelegd ter besluitvorming.
- Er zijn vijf grote gebieden aangewezen (Pieter Calandlaan-Dr. Lelylaan, Burgemeester Fockstraat, Spoorpark Ringzone West, Meer en Vaart- Troelstralaan, Anderlechtlaan-Oeverlanden) die randvoorwaardelijk zijn voor de samenhang van het stadsdeel door grote structuren te versterken, aan te helen of toe te voegen. Voor deze projecten is integrale inzet en vaak extra investeringen nodig.
- Als het niet mogelijk is de verschillende beleidsopgaven te integreren, dan maakt het GOP Nieuw-West een afweging welk beleid op welke plek voorrang krijgt. Over het algemeen stuurt het GOP Nieuw-West daarmee toekomstige ontwikkelingen. Op één locatie is die keuze urgent; de omgeving van Station Lelylaan. Een stationskwartier betekent verdichting, menging, een goede aansluiting op de langere doorgaande straten en een fijnmazig openbare ruimte netwerk, dat aantrekkelijk is voor de voetganger en de fietser. Wegens het stedelijk belang van deze plek, als OV-knoop en als verbinding tussen het centrum en Nieuw-West, prevaleert hier de inzet op een stationskwartier boven het behoud van bestaande cultuurhistorische waarden.

<u>Groen</u>
- We wijzen vier focusopgaven aan voor groeninvesteringen: groene pleinen en straten in de buurten, de Sloterplas en de Tuinen van West, Groot Oeverlanden en de watergangen als biodivers en recreatief netwerk.

<u>Erfgoed</u>
- Er wordt gestuurd op behoud van substantiële structuren van het Algemeen Uitbreidingsplan en de beschermde stad- en dorpsgezichten. Hiermee voorkomen we versnippering en bieden we duidelijkheid aan ontwikkelende partijen en bewoners. Zo zijn de bouwregels in het Rijkswederopbouw gebied het meest streng en zijn daarbuiten eisen over cultuurhistorisch erfgoed losser.
  De strengere regels gelden niet voor de omgeving Calandlaan, de noordkant van de Burgemeester Röellstraat en een aantal buurten in het station Lelylaan. Hier zijn de belangrijkste stedelijke opgaven het verdichten op goed bereikbare en centrale plekken, het maken van een fijnmazig netwerk voor voetgangers en fietsers en het begeleiden van straten.
- In een aantal buurten rondom station Lelylaan heeft dit directe gevolgen die betrekking hebben op cultuurhistorisch erfgoed:
    - Zo is het voor de buurt gelegen aan de zuidwestkant van het station (tussen Calandlaan en Cornelis Lelylaan), dat nu aangewezen is als gemeentelijk monument, aanleiding om deze status te heroverwegen.
    - Voor de buurt gelegen aan de noordoostkant van het station (tussen de Johan Jongkindstraat en de Lelylaan) zal het college op basis van het GOP Nieuw-West niet overgaan tot monumentenaanwijzing.

- Het Rijksmonument gelegen aan de noordwestkant van het station (ook tussen de Johan Jongkindstraat en de Lelylaan) wordt behouden. Hier is vanwege de hoge erfgoedkwaliteit geen verdichtingsopgave geprojecteerd.

Na het vaststellen van het GOP Nieuw-West start het college een proces om de raad de afweging te laten maken over de vernieuwing van de buurten rondom Station Lelylaan, waarbij de opgave tot kwaliteitsverbetering en verdichting prioriteit krijgt en de omgang met erfgoed volgend is. Wanneer en hoe de buurten worden vernieuwd zal nader worden verkend in nauw overleg met vastgoedeigenaren en bewoners.

Financiële onderbouwing
Het GOP Nieuw-West bevat geen investeringsagenda, bij vaststelling worden geen middelen toegewezen. Wel maakt het GOP mogelijk om gemeentelijke investeringen, maar ook bijvoorbeeld die van woningbouwcorporaties effectiever en onderling beter afgestemd in te zetten. Investeringsbeslissingen in het ruimtelijk domein blijven onderdeel van de Plaberum-systematiek en worden bij de begrotingscyclus op stedelijk niveau bepaald en afgewogen. Voor de uitvoering van de ingrepen die het GOP voorstelt, zal de toedeling van middelen uit de reguliere werkwijze blijven volgen.

Voor de opgaven die het GOP Nieuw-West agendeert, zal de financiering nog gezocht moeten worden. Er kunnen geen zekerheden geboden worden dat deze projecten binnen de termijn van het GOP gerealiseerd gaan worden; voor deze ingrepen zijn de financieringsbronnen onduidelijk of de beschikbare middelen momenteel nog ontoereikend. Met de vaststelling van het GOP Nieuw-West wordt echter wel vastgesteld dat hier de prioriteit ligt op het moment dat de kaders van geld en capaciteit voldoende ruimte bieden.

Om deze ingrepen financieel voor elkaar te krijgen wordt het volgende ondernomen:

- De mogelijkheden worden onderzocht om externe middelen aan de opgaven voor Nieuw-West te koppelen. Zo zijn er wellicht mogelijkheden die zich de komende jaren vanuit het Rijk of vanuit Europa voordoen. Op dit moment wordt het document bijvoorbeeld al gebruikt bij de aanvraag voor de Woningbouw op Korte Termijn (WoKT)-regeling vanuit het Rijk. Die regeling heeft tot doel om bovenplanse investeringen bij woningbouwontwikkeling financieel mogelijk te maken.
- Vanuit de ambitie om het groen in Nieuw-West een kwaliteitsimpuls te geven verkennen we de mogelijkheden om de planning van groeninvesteringen (zowel vanuit gebiedsontwikkeling als de kwaliteitsimpuls groen) en het werk in de openbare ruimte beter op elkaar aan te laten sluiten om zo werk met werk te maken.
- Omdat we zien dat de schaal van gebiedsontwikkeling in Nieuw-West kleiner en daarmee meer versnipperd wordt, verkennen we mogelijkheden om bovenplanse investeringen te doen die voortkomen uit de optelsom van de kleinere ontwikkelingen.

Vanaf xx xx 2025 ligt het GOP Nieuw-West zes weken ter inzage. Om het inspraakproces te faciliteren wordt tijdens de inspraakperiode een informatiebijeenkomst georganiseerd voor alle eerder betrokken belangenverenigingen en instanties.

Voor het GOP Nieuw-West is een plan M.E.R.-beoordeling opgesteld waarin wordt geconcludeerd dat geen plan-milieueffectrapportage hoeft te worden opgesteld. Hierbij is er een wettelijke plicht

om de plan MER beoordeling ter advies voor te leggen aan de minister voor Infrastructuur en Waterstaat, de minister voor Natuur en Stikstof en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (of een door hen aangewezen bestuursorgaan). Bovendien moeten bestuursorganen worden geraadpleegd die op grond van een wettelijk voorschrift adviseren over de besluiten die benodigd zijn voor de activiteiten waarop het plan betrekking heeft. Om hieraan te voldoen wordt de plan MER beoordeling van het GOP Nieuw-West tegelijk met de ter inzage legging ter raadpleging gedeeld met wettelijk adviseurs en bestuursorganen

Het Dagelijks bestuur Nieuw-West en de Stadsdeelcommissie Nieuw-West is betrokken bij de totstandkoming van het GOP. Tegelijk met de ter inzage legging wordt een adviesaanvraag aan het dagelijks bestuur van het stadsdeel gedaan.

De wettelijke adviseurs, waaronder de Commissie voor de milieueffectrapportage worden ook geraadpleegd. Er komt een antwoord op alle reacties in een Nota Van Beantwoording. Over de Vastgestelde Nota van Beantwoording en de definitief vastgestelde GOP Nieuw-West zullen wij u informeren. Na de nota van beantwoording-aanpassing, volgt vaststelling in het College.

Wij hopen u hiermee voor nu voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Steven van Weijenberg
Wethouder Woningbouw en Stedelijke Ontwikkeling

Alexander Scholtes
Wethouder Monumenten en Archeologie

Bijlagen
1. 20250701 Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West
2. 21052024 Plan-m.e.r.-beoordeling GOP Nieuw-West